

Handläggare
Åsa Winfridsson
Telefon: 08-508 14 152

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2018-02-01

Åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla – motion av (M)

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 106-1474/2017.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motion om åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla.
2. Nämnden avstyrker motionen

Lena Lundström Stoltz
Stadsdelsdirektör

Gunilla Ekstrand
Avdelningschef

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har för yttrande erhållit motion om åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla (M). I motionen föreslås ett stort antal åtgärder för att göra Stockholm säkrare och tryggare. De föreslagna åtgärderna rör åtgärder i den fysiska miljön samt övervakning och åtgärder av mer social karaktär. Förvaltningen föreslår att nämnden besvarar remissen med tjänsteutlåtandet.

Bakgrund

Ärendet avser svar på motion av Anna König Jerlmyr m.fl. (alla M) om åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla, som kommunstyrelsen översänt till nämnden för yttrande.

Ärendet

I motionen anförs att åtgärder på flera områden behöver vidtas och utvecklas för att Stockholm ska vara en säkrare och tryggare stad. De föreslagna åtgärderna spänner över ett brett fält med åtgärder i den fysiska miljön, övervakning och åtgärder av mer social karaktär.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för kultur, fritid och demokrati i samråd med avdelningen för individ och familjeomsorg, vuxna och avdelningen för individ och familjeomsorg, barn och ungdom samt enheten för lokal och stadsmiljö på ekonomiavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar uppfattningen att trygghet och säkerhet är viktigt i ett Stockholm för alla. Här redovisas förvaltningens synpunkter och förslag på de åtgärder där motionen har pekat ut stadsdelsnämnden som ansvarig för hela eller delar av åtgärden.

Att ge kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Stockholm Business Region AB i uppdrag att inrätta en trygghetsjour dit lokala handlare och stadsdelar kan vända sig för tillfälligt öka närvaron av ordningsvakter vid behov.

Förvaltningen delar uppfattningen att lokalt näringsliv är viktigt för trygga och attraktiva stadsdelar. Förvaltningens bedömning är att det är oklart huruvida förslaget är förenligt med gällande lag. Det framgår inte tillräckligt tydligt av motionen vilket uppdrag verksamheten benämnd ”trygghetsjour” skulle ha, hur den skulle organiseras eller vilka kostnader den kan antas medföra för att detta ska vara möjligt att bedöma.

Ordningsvakter kan av polismyndighet förordnas för att upprätthålla allmän ordning i de fall som anges i lag om ordningsvakter. De fall i vilka ordningsvakt får förordnas är begränsade till specifika tillfällen (allmänna sammankomster och offentliga tillställningar) eller avgränsade offentliga platser (badplatser, campingplatser, lokaler där alkohol serveras etc). Den typ av verksamhet som åsyftas i motionen faller inte inom ramen för någon av de beskrivna situationerna. Det finns dock en undantagsregel i 3 § i lag om ordningsvakter som anger att ordningsvakter får förordnas även i annat fall om det finns ett särskilt behov och det är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt. I sådant fall måste tjänstgöringsställe framgå av förordnandet. I Uppsala har ordningsvakter förordnats med stöd av 3 § för att patrullera ett antal i beslutet angivna gator i de centrala delarna av staden enligt schema. Syftet är att öka tryggheten i det allmänna rummet och ordningsvakternas uppdrag är primärt att ”verka förebyggande genom dialog och kontaktskapande med allmänheten som vistas och verkar inom området”. Förvaltningen finner det oklart om en trygghetsjour så som den beskrivs i motionen är möjlig att upprätta utifrån bestämmelserna i 3 § i lagen om ordningsvakter.

Verksamheten måste även vara förenlig med § 2 kap 1 och 2 §§ i kommunallagen, d.v.s. den ska vara en angelägenhet av allmänt intresse som har anknytning till kommunens område eller medlemmar.

Att ge kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och trafiknämnden i uppdrag att säkerställa att Stockholm ska mer aktivt arbeta med kameraövervakning av särskilt utsatta platser.

Förvaltningen delar uppfattningen att kameraövervakning kan vara en trygghetsskapande- och brottsförebyggande åtgärd på särskilt brottsutsatta platser. Förvaltningens uppfattning är att polisen i första hand ska ansvara för kameraövervakning av offentliga platser, men att stadsdelsförvaltningen är en viktig samverkanspart då den har stor kunskap om de lokala förhållandena.

Att ge kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och Stockholm Business Region AB i uppdrag att ta fram en handlingsplan från Stockholms stad med konkreta insatser och åtagande för att trygga lokala handlares situation.

Förvaltningen delar uppfattningen att lokala handlare är viktiga för att upprätthålla levande och trygga stadsdelar. Förvaltningen arbetar redan idag med åtgärder för att skapa trygghet, vilket även är gynnsamt för lokala handlare. Som exempel kan nämnas att genom fysiska hinder göra det svårare att köra in fordon samt att förbättra belysning för att öka synlighet och överblickbarheten i ett område. I detta arbete samverkar stadsdelsförvaltningen med andra förvaltningar och samverkanspartners som trafikkontoret, fastighetsägare och polisen. Förvaltningen arbetar även med att öka den sociala kontrollen i lokalsamhället för att underlätta kontakt mellan viktiga aktörer. Som exempel kan nämnas olika samverkansgrupper i Årsta, Dalen och Rågsved där fastighetsägare och företagarföreningar är viktiga parter utöver myndigheter och polis.

Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att säkra att arbetet med sociala insatsgrupper sker i alla stadsdelar samt att en utvärdering och ständig utveckling av arbetet fortgår för bästa möjliga effekt.

Förvaltningen har sociala insatsgrupper för personer i åldern 13-29 år som behöver stöd för att lämna en kriminell livsstil. Utvärdering och uppföljning av arbetet med sociala insatsgrupper pågår inom socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningen. Förvaltningen betonar vikten av att erforderliga medel för detta arbete avsätts i ordinarie budget för att säkerställa kontinuitet och kvalitet i arbetet med denna målgrupp.

Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att ta fram en tydligare handlingsplan mot rekrytering till kriminella nätverk med avhoppare från kriminella grupperingar som en tydligt uttalad målgrupp för socialtjänsten i Stockholms stad.

Förvaltningens uppfattning är att det redan idag är tydligt för socialtjänsten att avhoppare från kriminella grupperingar ingår i målgruppen för sociala insatsgrupper. Förvaltningens bedömning är att det behövs stadsövergripande riktlinjer för att arbetet med målgruppen ska bli så likriktat som möjligt inom staden. För det lokala arbetet med sociala insatsgrupper finns rutiner för hur arbete och samverkan sker och för varje individ som ingår i en social insatsgrupp upprättas en individuell plan.

Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att ta fram en tydligare handlingsplan mot våldsbejakande extremism.

Förvaltningen har under 2017 tagit fram en handlingsplan för att förebygga våldsbejakande extremism. Implementeringen av denna handlingsplan är påbörjad. Bland annat har en grupp bildats med nyckelfunktioner från alla avdelningar inom förvaltningen som ska bidra i detta arbete. Handlingsplanen kommer att revideras till första tertialrapporten 2018 då en förnyad lägesbild kommer att presenteras. Arbetet i staden samordnas av stadsledningskontoret och omfattar utöver stadsdelsnämnderna även utbildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, socialnämnden och kulturnämnden. Förvaltningen ser inget behov i dagsläget att förändra denna arbetsstruktur.

Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att etablera Maria Ungdoms verksamhet över hela staden via lokala filialer, så kallade mini-marior.

Förvaltningen är i dagsläget nöjd med tillgången till Maria-ungdoms verksamheter i staden. Om resurser tillförs är förvaltningen dock positiv till att fler så kallade mini-maria mottagningar startar då det bör öka möjligheten till förebyggande arbete och tidig upptäckt av narkotikaanvändning. Förvaltningen vill understryka att det är viktigt att tillgängligheten ur kollektivtrafiksynpunkt är god och att mottagningarna placeras på ett sådant sätt att besökarna till mottagningarna inte känner sig utpekade.

Att ge socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att Stockholms stad regelbundet kartlägger hedersrelaterat förtryck och våld så att omfattningen blir tydlig.

Förvaltningen ställer sig positiv till att skapa en bättre bild av omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck.. Inom

förvaltningen pågår implementering v programmet för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck. Det innebär bland annat att medarbetare i förvaltningens verksamheter har fått utbildning om hur hedersrelaterat våld och förtryck kan upptäckas och hur de ska agera när de kommer i kontakt med det. En kartläggning pågår inom staden och beräknas vara klar i maj 2018. Kartläggning är ett viktigt instrument, men det är viktigt att vara medveten om att det enbart är en uppskattning, då den faktiska omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck är svår att fånga. Dessa brott har ett stort mörkertal.

Att ge trafiknämnden och stadsdelsnämnden i uppdrag att återinföra nolltolerans mot klotter och avsluta arbetet med lokala graffittiväggar. Efterlevnaden av 24-timmarsgarantin för klottersanering ska stärkas upp inom trafikkontoret och prioriteras ur ett trygghetsperspektiv.

Förvaltningens uppfattning är att det redan idag råder nolltolerans mot klotter. Stadens policy om sanering inom 24 timmar gäller dock endast när väderleken tillåter sanering. Det innebär att sanering inte kan ske vid risk för frost då det finns risk att materialet går sönder. Stadsdelsförvaltningen har inga legala graffittiväggar. Förvaltningen delar uppfattningen att borttagande av klotter är viktigt ur trygghetssynpunkt.

Att ge socialnämnden, stadsdelsnämnderna och exploateringsnämnden i uppdrag att Stockholms stad inför och arbetar efter en noll-vision mot olagliga boplatser.

Inom staden finns en utarbetad rutin för hur illegala boplatser ska hanteras. Alla boplatser som kommer till förvaltningens kännedom polisanmäls Polisens uppgift är sedan att avvisa de personer som bor där. Vid avvisningen är förvaltningens personal med på plats, samt vid behov tolk. Avhysta personer erbjuds alternativ sovplats på härbärgen. När avvisningen har genomförts städar stadsdelsförvaltningen platsen. Polisens prioritering av anmälningarna ligger utanför förvaltningens rådighet.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen om åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla samt att nämnden avstyrker motionen.

Bilaga

Motion (2017:54) om åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla.